

Vykonávanie dôkazov v USA

podľa Dohovoru o vykonávaní dôkazov v cudzine v občianskych a obchodných veciach v cudzine (vyhl. č. 129/1976 Zb.) (stav 24.8.2021)

Pred niekoľkými rokmi došlo k zmene pôvodného amerického ústredného orgánu, [aktuálne ním je: Office of International Judicial Assistance \(OIJA\)](#)

U.S. Department of Justice
1100 L Street, NW, Room 8102
Washington, D.C. 20005
United States of America.

[Mechanizmus vybavovania dožiadaní adresovaných do USA](#) je ten, že ústredný orgán (OIJA) postúpi doručené dožiadanie jednému z regionálnych úradov U. S. Attorney's Office – USAO (Úrad verejného zástupcu) v rámci USA podľa príslušnosti na vybavenie dožiadania.

Pri vybavovaní cudzích dožiadaní žiada OIJA Úrad verejného zástupcu o urýchlenú pomoc, avšak mnoho týchto úradov je neprímerane zaťažených ako civilnou tak aj trestnou agendou a agendu cudzích dožiadaní musí tiež zaradiť do svojich už aj tak dosť vyťažených pracovných kapacít. Následkom môžu byť neprímerané prieťahy pri ich vybavovaní.

OIJA časom prešiel na nový systém databáz, ktorý umožňuje lepšie sledovať priebeh vybavenia jednotlivých dožiadaní, ktoré už boli postúpené Úradu verejného zástupcu, a tým mať lepší prehľad o dožiadaniach, ktoré neboli vybavené dlhšiu dobu. Taktiež začali rozvíjať efektívnejšie spôsoby komunikácie medzi OIJA a Úradmi verejného zástupcu a dúfajú, že to tiež prispeje k lepšiemu vybavovaniu vecí.

OIJA ozrejmil aj rozsah a charakter právnej pomoci, ktorú vie či nevie zabezpečiť.

OIJA odporúča zmluvným štátom Haagskeho dohovoru o vykonávaní dôkazov, aby pri zasielaní dožiadaní používali [odporúčané tlačivá k dohovoru](#), dostupné aj v slovensko-anglickej verzii na webovom sídle Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného. Po prijatí žiadosti OIJA vyhodnotí, či môže byť podľa tamojších právnych predpisov vybavená, v opačnom prípade žiadosť vráti dožadujúcemu orgánu.

Vo všeobecnosti má žiadosť obsahovať:

- mená/názvy strán súdneho konania
- dostatočne podrobný popis povahy konania (do takej miery, aby orgán vykonávajúci dôkaz ako aj svedok porozumeli okolnostiam, resp. dôvodom, pre ktoré sa výkon dôkazu požaduje)
- ak sa požaduje vykonanie listinného dôkazu:
 - presný popis dokumentov, ktorých zabezpečenie sa žiada

- ak sa požaduje výsluch svedka:
 - meno/názov a kontaktné informácie svedka, ktorý sa má vypočuť
 - presné otázky, ktoré sa mu majú položiť
 - uvedenie prípadných požiadaviek, ktoré má v súvislosti s výsluchom dožadujúci orgán (napr. pod prísahou, čestné prehlásenie a i.) alebo výsad, ktoré svedok požíva

OIJA informuje, že v súlade s článkom 14 (2) a článkom 26 Haagskeho dohovoru o vykonávaní dôkazov bude požadovať úhradu niektorých trov.

Potom, ako OIJA vyhodnotí, že žiadosť je z hľadiska medzinárodného práva a vnútroštátneho práva akceptovateľná, vybaví ju alebo ju postúpi niektorému z Úradov verejného zástupcu na vybavenie. Pokiaľ svedok poskytne dôkaz dobrovoľne, žiadosť môže byť vybavená pomerne rýchlo, hoci podľa tamojšieho práva musí byť začaté súdne konanie, v ktorom musí byť svedok na výsluch predvolaný.

Neodporúča sa opakované zaslanie rovnakej žiadosti, americký ústredný orgán je možné urgovať aj prostredníctvom e-mailu na OIJA: OIJA@usdoj.gov. Z tohto dôvodu (ak by bolo zo strany amerických orgánov potrebné dožadujúci orgán spätne kontaktovať) je vhodné, aby dožadujúci orgán do žiadosti uviedol okrem adresy svoju e-mailovú adresu. Tento spôsob je rýchlejší v prípade, že by v žiadosti chýbali informácie, ktoré je možné poskytnúť e-mailom, teda nešlo by napr. o chýbajúce originály listín, ale len o doplnenie informácií, či chyby v písaní v žiadosti a pod.

OIJA **nemá možnosť zisťovať adresy osôb alebo okruhu dedičov**, preto takéto žiadosti vybavené nebudú. OIJA nemá námietky voči iniciatíve účastníkov konania pri využívaní služieb súkromných vyšetrovateľov na území USA za účelom zistenia predmetných informácií.

Vyššie uvedené však nevylučuje, aby dožadujúci orgán označil osobu, ktorá predmetnými informáciami disponuje, a požiadal o jej výsluch k týmto skutočnostiam.

OIJA taktiež **nemá prostriedky na to, aby vybavovalo žiadosti týkajúce sa verejne dostupných informácií**, akými sú napríklad informácie o narodení, uzavretí manželstva resp. úmrtí osôb (**matričné údaje**). Tieto informácie možno získať od verejného orgánu príslušného štátu podľa miesta vzniku matričnej udalosti. Väčšina štátov USA na webových sídlach svojich verejných orgánov uvádza informácie, akým spôsobom sa k predmetným údajom dostať.

Napriek tomu, že predmetné informácie sú voľne prístupné verejnosti, na základe žiadosti dožadujúceho orgánu OIJA poskytne súčinnosť pri ich získaní. Táto služba bude podmienená zaplatením nákladov, ktoré získaním požadovanej informácie OIJA vzniknú.

OIJA informoval, že žiadosti mu možno zasielať aj elektronicky na adresu: OIJA@usdoj.gov, avšak následne môžu americké úrady požadovať zaslanie písomností aj vo fyzickej forme.

Na uvedenej adrese možno získavať aj informácie o stave vybavovania zaslaných žiadostí a OIJA je ochotná poskytnúť aj konzultáciu k spôsobu obsahového formulovania dožiadania, aby ho americké orgány vedeli vybaviť.

[Viac praktických informácií](#) je uvedených v príslušnej sekcii na webovom sídle Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, ktoré sú s určitou pravidelnosťou aktualizované.

Pre doručovanie uznesenia (výzvy) na písomné vyjadrenie treba uplatniť Haagsky dohovor o doručovaní.

Informácia o doručovaní do USA je predmetom samostatnej informácie.

Informácia o možnostiach zisťovania adries (pobytu) osôb v USA je predmetom samostatnej informácie.